

Búcsúzunk Dr. Dobcsányi Ferenc főszerkesztőtől*

1927–2003

Mély fájdalommal keresem a szavakat, amikor a Módszertani Közlemények Szerkesztőbizottsága és Kiadóhivatala nevében dr. Dobcsányi Ferencről, a lap főszerkesztőjétől búcsúzom, aki 2003. november 16-án váratlanul elhunyt. A 43. évet lezáró lapnak szinte kezdettől fogva szorgos munkatársa volt; 1962 óta a szerkesztőbizottság tagja, majd 1974-től szerkesztője, 1977-től pedig napjainkig főszerkesztőjeként segítette, gondozta a lap rendszeres, igényes megjelentetését. Hosszú éveken át szerzett gyakorló általános iskolai, főiskolai tapasztalatait felhasználva élete utolsó napjáig nagy gonddal és fáradságot nem ismervé válogatta össze, és értékelte a beküldött kéziratokat. Ügyelt arra is, hogy a tanítók és tanárok szolgálatára létrejött főiskolai kiadású lap témáinak változatossága és sokfélesége mellett tartalmilag is színvonalas és lényeges ismereteket nyújtson mind elméleti, mind gyakorlati munkájukhoz, és mindennapi tevékenységükben segítse a pedagógusokat.

Egész munkásságával – amely átfogja az iskolai tanítást, az anyanyelv szakmethodikai kutatását, a tanárképzést, a tanári továbbképzéseket – az iskolai nevelőmunka fáradhatatlan s mindig a megújulást kereső hűséges harcosává vált. A Módszertani Közlemények negyed évszázadnál hosszabb ideig tartó főszerkesztői tevékenységét is e cél érdekében végezte.

Mint magyarszakos tanár ügyelt arra is, hogy a folyóiratban megjelent tanulmányok stílusa és nyelvi megjelenítése példaszerű legyen.

Az iskolai szakmetodikai tanulmányok mellett különös gondot fordított az Örökség rovatra, s maga is számos cikket írt e témában. Most csak egyik ilyen elmélyült tanulmányából idézek, ami **Példakeresés nemzeti nagyjaink sorában** címmel jelent meg: „Nevelőmunkánk hatékonyságának növelését elképzelhetetlennek tartom követésre méltó példaképek keresése, állítása nélkül. Meggyőződésem, hogy ez is egyik fontos, meghatározó eleme lehet ennek az összetett nevelői ráhatásnak. Különösképp akkor, ha érdeklődést felkeltő, élményt nyújtó módon sikerül is ezeket az emberi portrékat, életutakat, sorsokat – egy-egy adandó alkalommal – tanítványaink elé tárni úgy, hogy érzelmileg is megragadják őket.”

A Módszertani Közlemények szinte évenként programot fogalmazott meg, ennek megvalósítására ösztökölte a szerkesztőbizottság tagjait. Példa erre az utolsó hónapokban megírt kézírata, amely – tervének megfelelően – a lap 2004 évi első számában jelenik meg: **Csatlakozás az európai népek nagy közösségéhez – köszöntő helyett legfontosabb teendőinkről.**

Szinte végrendelkezésnek is tekinthetjük ezt az írását, ahol többek között ilyeneket olvashatunk: „... a nemzeti egységre és összefogásra lesz a legnagyobb szükségünk, hogy minél kedvezőbb pozíciókat teremthessünk népünk, nemzetünk számára, nemzeti értékeink megőrzésére és védelmére.”

Majd a múlt nagy magyar költőitől remek válogatást is összeállított, amelynek befejező része Vörösmarty Mihálynak egy mélységesen elgondolkodtató versrészlete. Ez az idézet is szinte azt sejteti, mintha érezte volna saját életének, pályájának a végét.

*„Mi dolgozunk a világon? küzdeni
Erőnk szerint a legnemesbékért.
Előttünk egy nemzetnek sorsa áll.
Ha azt kívánnak a mély sülyedésből,
S a szellemharcok tiszta sugaránál
Olyan magasra tettük, mint lehet,
Mondhatjuk, térvén őseink porához:
Köszönjük élet! Áldomásodat,
Ez jó mulatság, férfi munka volt!”*

Ő maga a következő mondattal fejezi be írását: „Hittel és őszinte szívvvel erre csak azt mondhatnánk: Adj a Isten, hogy így legyen!”

A szerkesztőbizottság nevében őszinte köszönetet mondok fáradhatatlan, odaadó és önzetlen főszerkesztői munkásságodért, ami igazán férfimunka volt, s ígérek, hogy útmutatásaidat követve, szellemiségedet a folyóirat továbbra is megtartja.

Egyik legutóbbi szerkesztőbizottsági ülésen az alábbiakat emelted ki a Módszertani Közlemények legfőbb célkitűzéseként: „Folyóiratunk a kor kívánságaira mindenkor odafigyelve... segíti elő a maradandó és igaz pedagógiai értékek közreadásával, hogy a kritikus és a nehéz esztendőinkben is megőrizhesse a világ – a költő Nagy László szavaival élve – emberi arculatát.”

Gondolataidnak mélységében igyekszünk munkásságod nyomdokain haladni tovább.

Dr. Szendrei János
a szerkesztőbizottság elnöke